

KULT. CENTAR

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА X • БРОЈ 192. • 10. ЈУН 1981.

ЦИЈЕНА 4 ДИНАРА

ДЕВЕТА СЛЕДНИЦА ОПШТИНСКЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ САВЕЗА КОМУНИСТА

ОД ИЗБОРА СЕ ОЧЕКУЈЕ ДА БУДУ ПРЕКРЕТНИЦА У РАДУ ОСНОВНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

Разматрајући задатке око предстојећих избора у основним организацијама Савеза комуниста и актуелна питања општенародне одбране друштвене самозаштите, Општинска конференција Савеза комуниста, на сједници одржаној 1. јуна, направила је осврт на пређени двогодишњи пут. У материјалима који су били припремљени за ову прилику, уводним излагањима предсједника Општинске конференције Недељка Дапчевића, предсједника Комисије за развој СК Блажка Ивановића, предсједника Комисије за општенародну одбрану Гојка Митровића, начелника ОУП Миомира Јањушевића и у дискусијама Рака Дулетића, Жарка Миковића, Стева Стјепчевића, Стева Вукотића, Чеда Јелушића и других учесника, акценат је стављен на негативне појаве које су пратиле овај доста буран период будванске партијске организације, док је мање говора било о резултатима, који, истини за вољу, нису мали.

Оним што је речено на рачун чланова Општинске конференције (представника 1250 комуниста из наше општине) ујерени смо да ниједан од њих не може бити задовољан. Речено је, наиме, да велики број чланова Конференције већ двије године долази на састанке са хромом материјалом испод пазуха да би кутке пресједели неколико часова. А проблема и појава недодличних члановима Савеза комуниста има на сваком кораку. Није једна сједница овог највишег партијског тијела на општини није завршена без јасно утврђених ставова и добрих закључака, али када је требало прићи њиховој реализацији остајало се без даха, и то већ на самом старту! Пасивност, прећуткивање слабости и чекање да неко „други“ прије почне — карактеристика је понашања доброг дијела чланства. Зашто је то тако, одговор, најјероватније, треба тражити у креирању кадровске политике, што се већ годинама одвија у најужим структурама. Како се бирају директори, шефови, функционери — већ је свакоме познато. Нечије име се помиње по годину и више унапријед да ће доћи на одређену функцију и положај. То не би много значио када се не би редовно и остваривало! Зашто поједина имена тајanstveno круже — и на то питање треба дати одговор.

О негативним појавама се говори по улицама и у кафанама, а комунисти у основним организацијама баве се углавном пери-

ферним проблемима. Не поштују се друштвени договори, нерацио налико се троши и неодговорно попушта према друштвеној имовини, олако се долази до партијске књижице, а идејна диференцијација постоји само на папиру!

На сједници су се чуле и овакве констатације: „Приватни сектор цвјета, плацеви се дјеле, земљиште се узурпира...“ А одмах затим: „Када увече прошетате обалом поред ресторана „Сунце“, примијетиће да се купе сто лице, посао се завршава, а мало напријед, поред приватних кафана, које ничу као пецирке у свакој улици и на сваком ћошку, тек почине гужва. Приватни угоститељи плаћају мањи порез него редовно запослени из личног дохотка.“ Зашто се у приватном сектору боље сналазимо него у друштвеном питању је на које будванска комунисти, такође треба да одговоре.

Доста примједби дато је и на рачун подјеле кредита и станови. „Зна се“ — речено

је на сједници „да су поједица и заједничка домаћинства добијала два и више кредита, да има појава узурпације, да се отуђује

што се може и колико се може. Будвани су добили велика друштвена средства на повјерене, али одговорност је занемарена. И прили

На плану друштвене самоизједнавање било је доста пропушта. У протеклом периоду одговарајући органи поднijeli су 130 пријава због угрожења

Пројекат Словенске плаже на ревизији

Пројекат хотелског комплекса на Словенској плажи најјероватније ће поново под лупу стручњака. Након примједби које су услиједиле од стране свјетских туристичких експерата, чланова Међународног консултативног одбора при Уједињеним нацијама, прво ће напи, а потом и свјетски стручњаци видјети шта не ваља у пројекту, а шта треба мијењати или допuniti.

— Примједбе чланова овог одбора углавном се односе на сигурност будућих објеката — рекао нам је Миродраг Мировић, генерални директор „Монтенегротуриста“. Примједбе, посебно Адолфа Џиборовског, познатог архитекте свјетског гласа, углавном се односе на то да су објекти према пројекту зbijeni један уз другог и да нису потпуно обезбијеђени од евентуалних нових потреса. Иначе, када је у питању садржај, изглед и функција овог туристичког насеља, које ће имати око 3000 кревета, изречене су само ријечи хвале. Ми ћemo пројекат архитекте Јанеза Кобеа ставити на ревизију само са становишта сејзмике. Прво ћe напи водећи стручњаци оцјенити шта то евентуално не ваља, а потом ћemo позвати експерте Уједињених нација. Мислим да то све нећe ометати почетак изградње овог насеља, који је предвиђен за крај овогодишње туристичке сезоне.

Г.

ком подјеле станови м и о г и су ушићарили или због благопаклопности Комисије, појединих њених чланова, и ли захваљујући томе што су на основу лажних документа довели Комисију у заблуду“.

Предизборна и изборна активност прави је тренутак да се о свим тим и многим другим слабостима отворено говори и од реде правција дјеловања комуниста и радних људи на њиховом отклањању. Наглашено је да по себи пажњу треба посветити избору секретаријата и секретара основних организација, да то буду активни, способни и провјерени кадрови који ћe унијести више сијежине међу партијским члановима.

Што се тиче безбедносног ситуације у нашој општини оцијењено је да је добра. Систем општено-друштвене самозаштите положио је испит од земљотреса на овамо кроз више акција. Но, активност на овом плану треба још више интензивирати у свим срединама, преиспитати планове, прилагодити их до детаља садашњој ситуацији, извршити конкретна задужења и поштитити одговорност.

Жавања друштвене имовине, а било је злоупотреба и кражба. Поднijete су, такође, и 34 пријаве за несавјестан рад лица која обављају послове обезбеђења друштвене имовине. Доказано је да су неки од њих сами поткрадали имовину која им је била повјерена. Речено је да су одговорни људи такве ствари, чак, прикривали и заташкивали под изговором „да брука не допре до чаршије“!

Основни захтјев Конференције СК је да избори не буду само статутарна обавеза промјене руководства у основним организацијама Савеза комуниста, већ да, уз свестран и потпун критички осврт на досадашње активности представљају прекретницу у раду општинске партијске организације.

Владимир Станишић

Зграда „Зета филма“ пред усвојење

ИЗ РАДА САВЕЗА КОМУНИСТА

Критички се осврнути на пређени пут

Основна организација Савеза комуниста Будва II расправљала је о раду комуниста у друштвено-политичким организацијама и органима Мјесне заједнице и информисана о закључчима III сједнице Општинске конференције СК. У свијетлу ова два документа вођена је дискусија из које произлази да рад комуниста ове организације не задовољава. Пасивност, индиферентност и неодговорно по нашање према задацима карактеришу добар дио чланства организације. Због тога је односа комуниста према задацима друштвено-политички живот сведен је на минимум. Постало је готово немогуће одржати било какав масовнији скуп грађана. Рад делегација и других самоуправних органа и тијела у Мјесној заједници сведен је на сушту формалност, а о виталним проблемима мјеста одлучује се у најужим структурама. Због тога средњорачни планови нису производ самоуправног споразумијевања и друштвеног договорања, а делегати у Општинској скупштини и скупштинама самоуправних интересних заједница не наступају у име грађана већ у своје лично име, па се догађају и такви пропусти као што је онај да једна замашна инвестиција од преко 700 милиона стarih динара за изградњу саобраћајнице у насељу Подкошљун буде дата извођачу који је за неколико стотина милиона скупљи од најповољнијег понуђача!

Жарко Миковић, секретар Комитета Општинске ко-
нференције СК, је рекао да
предизборна активност у Са-
везу комуниста треба да даде
импулс не само основним ор-
ганизацијама него и читавом
друштвено-политичком же-
воту. Основне организације
треба да се критички освр-
ну на пређени пут и да се у
њихов рад укључе и грађани
како би и они могли дати
свој суд о раду комуниста.

В. Станкин

МЛАДАЛАЧКИ Н БУРНО

дубности свијета, самоуправљања, несврстаности; да им кроз љепоту обале и мора открије оно најљепше што наша домовина има — наша радна организација, користећи искуства из најбољих свјетских туристичких организација, то чини доста успјешно годинама.

Центар је, кажу, најмлађа тури-
стичка установа у нашој општи-
ни?

— Код вас љетују само млади: Европљани, Американци, грађани СССР-а, Кине, Јапана, Африке...
— И Југославије!
— А домаћини су им?
— Вршићаци. Чланови нашеј колектива већином су чланови Савеза социјалистичке омлади-

- Приморские
Новине

Лист ССРН општина Будва Уређује: Редакцијски колегијум, Главни и одговорни уредник Милован Пајковић. Издавач: Општинска конференција ССРН — Будва адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва телефон: 41-346 — Број жиро-рачуна 20710-678-287 код СДК Будва — Штампа: Издавачко-штампарско предузеће „Обод“ — Цетиње — Преплата: годишња 100,00, за иностранство 280,00 динара. — Рукописи се не враћају.

не: водичи, конобари, рецепционари, сервирке, собарице, кувари... Но и в граду симеј да

— Да ли је риједак случај да се младима повјери тако обиман и одговоран задатак и да га они успјешно извршавају?

— Није риједак. У нашој радној организацији, у свим нашим туристичким центрима, принцип је исти. Млади — младима. Младост је ново, али велико искушавање.

— дост је ново, али велико искуство наше револуције.

— Ипак?
— Нема резерве, „ипак“ је сувишно. Ако је младима повјерење да креирају и реализују један радни задатак — они ћи су сами. Уз њих су револуционари, борци, Савез комуниста, самоуправљање, друштвени самозаничи

— Какву да ваш центар на туристичкој мапи свијета спада у већ најинспиративнијих организованих маркетинга те вурсте код нас?

— Јеворатно. Замишљен као велико љетовалиште, он прије свега урбанистички превазилази класичну представу о уговоритељским објектима. Хотел у шуми, на мору, с великим бијелим павиљонима, са стазама за шетњу и зеленим просторима на којима слободно расту старе маслине и млади који су почели да насе узгајају.

— А са аспекта туристически
услуги?

— На једном мјесту ресторани грил, тераси, други ресторани, диско, спортски терени за малог фудбал, одбојку, кошарку, тенис, Све то на домаку велике незаборавне Бечички плаже. За огргните булванским сунцем.

— Наравно, ту је била неопхдна сарадња с друштвено-политичким организацијама и Службом безбедности општине?

— Не, није била неопходна. Била је природна. Спонтана. Она је — та сарадња у суштини онога што радна организација жели да оствари.

жели да оствари.

Служба безбедности је вакант учењачки друштвени самозаштити, а у друштвеној самозаштити смо и ми млади, пријатељи свега. Овај „свијет младих“ у међувремену, тако бих ја исправио претходну метафору, извршавајући радне задатке, извршавао је програм друштвене самозаштите и безбедности. Рекао сам: никада

— Скромни сте. А посебни признање за овај празник, за 13

— Биће сам још један разлог више да боље радимо он

— Честитамо на признању!
— Хвала! Навратите у Меку.

— Хвала! Навратите у Међу народни омладински центар.

Paðe Jovit

ПЕКО ЛИЈЕШЕВИЋ

„ПРИМОРСКЕ НОВИНЕ“ У КОМУНАЛНОСТАМБЕНОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ „ЈУЖНИ ЈАДРАН“

ВИДНИ РЕЗУЛТАТИ ВРИЈЕДНОГ КОЛЕКТИВА

ЗА ПРЕВЛАДАВАЊЕ ТЕШКОЋА ПОТРЕБНА ЈЕ ПОМОЋ ДРУШТВЕНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Два члана наше Редакције посетила су крајем прошлог мјесеца Комунално-стамбену радну организацију „Јужни Јадран“, где су с њеним руковођиоцима, директорима ООУР-а и представницима СК, синдиката и самоуправних органа разговарали о многим питањима из иначе обимне дјелатности ове организације. У разговору су учествовали Станко Гиговић, Лука Ђосовић, Урош Гргевић, Будислав Марковић, Станко Ђаковић, Мирко Ђаковић, Александар Ђ. Јовић, Крсто Ђаковић, Ћиства Слованић и Војо Головић. Разговарало се отворено и конкретно. Тешко је било све то прибиљежити. Истањи ћемо зато најважније.

Радна организација „Јужни Јадран“ има у свом саставу пет ООУР-а са 220 стаљних и извјесним бројем радника запослених на одређено вријеме. Она је у прошлој години остварила позитиван финансијски резултат: укупан приход — 134.131,022, доходак — 50.738.448 и чист доходак — 43.469.530 динара.

КОМУНАЛНЕ СЛУЖБЕ — СЛОЖЕНА ДЈЕЛАТНОСТ

Утисак је да од свих ООУР-а, с обзиром на природу своје дјелатности, Комуналне службе имају највише проблема. Она је у 1980. години имала губитак од 4.445.139 динара, који је покрiven из средстава по основу признате штете на изгубљеном дохотку ове радне организације. Систем финансирања није најприкладније решен, и то већ годинама. Ово се, у првом реду, односи на одржавање плаха и земљених површина. Цијене по којима се пружају услуге туристичко-угоститељским организацијама и домаћинствима нису економске, док су основна средства ове организације максимално ангажована само три мјесеца годишње. У осталих девет мјесеци углавном нису у употреби, а трошкови за њихово одржавање оптерећују доходак. Кад би ова средства радија преко цијеле године и садашња цијена услуга омогућила би позитивно пословање. У овој организацији изра-

жен је и проблем радне снаге, јер се радници нерадно прихватају послова из њеног дјелокруга, и то због отежања услова рада у току туристичке сезоне и релативно ниских личних доходака. Ради тога што средства од друштвено-политичке заједнице и СИЗ-а за изградњу и комуналне дјелатности нередовно притичу, као и од угоститељских организација удржавеног рада, и то нарочито у првој половини године, кад нема значајнијег туристичког промета, ООУР Комуналне дјелатности је припушта да за редовну дјелатност користи краткорочне кредите с високом каматом. Зато се чуо захтјев да се овој организацији, као што је то уређено за туристично-угоститељску привреду, призна статус сезонског пословања.

Било је доста говора и о смећу. Одлуком о одржавању чистоће прописано је како грађани треба да поступају с кућним смећем, отпадцима из башти и дворишта, као и старим стварима, али се нико не придржава прописаног реда. На јавне површине избацију се одбачени предмети и све врсте смећа. Оно се не пакује у пластичне вреће, нити износи према распореду, па се и стиче утисак као да се и не одвози. Примјеђује се нарочито испред друштвених стамбених зграда. И поред тога што се смеће одвози сваког дана, на одређеним мјестима увијек се могу видjeti разбацини отпада. Када би се грађани понашали како треба, било би сасвим доволно два пута недјељно одвозити смеће, што би било корисно и са економског становишта, јер би се ти послови обављали уз мање трошкове, па би и цијена за ту услугу умјереније расла. Скори сви канали за атмосферске воде затрпани су великом количинама смећа и одбачених предмета и када дође до већих падавина све то канали износе на плаже! Како онда постићи добру чистоту плаха кад их, та корећи, намјерно загађујемо!

НЕКА ПИТАЊА ИЗ ООУР „ВОДОВОД“

И разговор о ООУР Водовод указао је на неке проблеме. Продајна цијена воде је проблем број један, јер се она није мијењала пуне двају године, а у међувремену

су у знатној мјери порасли трошкови експлоатације и одржавања водоводног и канализационог система, у првом реду трошкови електричне енергије и набавке резервних дјелова, тако да је садашња цијена неекономска. Познато је да се из ове цијене једним дијелом одржава канализациони систем, а други дио служи за отплату кредита за водовод Подгорска врела — Пржно. У овој години повећани су и трошкови за обезбеђење водоводних и канализационих система. Тешко је ООУР Водовод нанио је земљотрес, пошто је у њему страдало доста угоститељских и приватних објекта,

односно изградњу стамбеног насеља „Шумет“, према оцјени стручних органа Завода за изградњу Будве, изведену су врло квалитетно и без већег прекорачења цијене и рока градње. У овој организацији вјерују да ће под истим конкурсним условима и убудуће добијати више послова. Поншто СИЗ становљања својим планом развоја предвиђа да у свакој години средњој чног плана изгради по 80 стаљова, „Новоградња“, с обзиром да је добро положила испит у овој врсти послова, рачуна се да ће њеном колективу бити повјерена градња тих стаљова. Она је, усталом, по надила најпозвољије услове

изградњу и одржавање стаљова, која би, поред осталог, била заинтересована за редо вији наплату кирије. Речено је да убудуће не би требају градити подруме у стамбеним зградама, јер је уметнички показало да се они не могу користити, пошто су то више „резервоари“ воде него простори са одређеном намјеном.

ЗЕЛЕНИЛО — НАСУШНА ПОТРЕБА

СОУР „Зеленило“ повјерено је одржавање шумског фонда на нашем подручју. С обзиром да се ради о неекономским шумама, где нема

У „Јужном Јадрану“ за вријеме разговора

па је дошло до осјетног пада реализације по основу продаје воде. ООУР Водовод рачуна на овој години на губитак од пет милиона (нових) динара по основу редовне дјелатности — продаје воде. Но, пошто је она носилац изградње објекта водовода и канализације, која ће трајати до краја ове године, рачуна се да ће се том активношћу избјећи губитак, односно да ће се постићи позитивни финансијски резултат.

Било је доста говора и о проблемима које ООУР Водовод има с неким извођачима радова на обнови и изградњи нашег подручја, који у току радова оштећују водоводне и канализационе цијеви, иако постоји договор да се не може иći у посао без сагласности у вези подземних инсталација. Наведен је „случај“ Бабин-дола и Подкошљуна, где је „Партизански пут“ на путној мрежи не колико пута проузроковао знатна општећења.

„НОВОГРАДЊА“ ДОБРО СТАРТОВАЛА

Прошле године у оквиру радне организације „Јужни Јадран“ формирана је ООУР за грађевинску дјелатност „Новоградња“ која у свом саставу има и јединицу за изградњу и производњу каменог агрегата на сепарацији. Већ на старту, тј. 1980. године, ова ООУР остварила је повољне резултате: имала је реализацију од пет милијарди (старих) динара и највећи остатак дохотка у радној организацији, и поред тога што су кредити за изградњу сепираџије добијени под доуставним условима.

С обзиром на повећану тражњу шљунка, а нарочито ситног пијеска, убрзано се ради на проширењу постројења за сепираџију. Радови „Новоградња“ на сепираџији,

и за изградњу треће фазе стамбеног насеља Будва — Пљеље Запад. У питању су 44 нова стана и, ако се добије овај посао, са изградњом би се почело већ у току овог мјесеца.

АКТИВНОСТИ НА ИЗГРАДЊИ И ОДРЖАВАЊУ СТАНОВА

Код ООУР за изградњу и одржавање становова, поред редовне дјелатности која се свodi на инвестиционо и текуће одржавање стамбеног фонда, у 1980. и 1981. години изражена је инвестиционна активност, с обзиром да је СИЗ становљања послове на санацији друштвених стамбених зграда пренио на ову основну организацију. Завршена је санација стамбених зграда обиљежених црвеном и жутом бојом, а у току су припреме за санацију зграда обиљежених зеленом бојом, тако да ће санација стамбеног фонда бити комплетно завршена до краја године. Са СИЗ становљања закључен је самоуправни споразум за инвестиционо и текуће одржавање станова у наредних пет година, а појединачни послови ће се утврђивати почетком сваке године. Посебно је било ријечи о односу извјештавног броја станара који неоправдано траже замјене појединачних елемената у својим становима. По важећој одлуци за сваки елемент у станици утврђено је вријеме трајања, односно рок његове замјене, па се треба строго придржавати одредба те одлуке.

Изнијет је интересантан податак који говори о неорганизованости. Наиме, СИЗ становљања финансира одржавање стамбеног фонда из среđстава кирије, коју убира Заједница за изградњу. Предложено је да се овај посао комплетно пренесе на ООУР за

значајнијих прихода, јасно је да се на овом послу доста губи. Примјера ради, од прихода формираног по основу коришћења шума може се финансијати лични доходак само једног шумара, а потребно их је четворица. Ова организација вidi своју перспективу у инвестицији активности — озеленавању но вих површина и то не само око новоизграђених стамбених и пословних објеката на подручју наше општине. Не треба истицати колико је то корисно за здравље људи, развој туризма и љепши изглед наших мјеста. То је наша најсушна потреба. Кад се говори о одржавању зелених површина треба рећи да су расположива финансиска средства сасвим недовољна. Критикован је однос појединачних извођача радова према зеленим површинама. Због њихове немарности оне практично постају складишта грађевинског материјала или паркиралишта за њихова возила.

Истакнуто је да органи управљања добро раде — није било случајева ускраћивања самоуправних права радника, који се — потпартан је врло одговорно односе према друштвеној имовини. Било је ријечи и о активности три основне организације Савеза комуниста, Савеза синдиката и Савеза социјалистичке омладине која је једна од бОльих на подручју наше општине.

Очиједно је да се у радној организацији „Јужни Јадран“ доста постигло, али уз приличне тешкоће за чије преодлажавање није довољна само спремност овог вриједног колективи. Неопходна је помоћ и других субјеката, а прије свега друштвено-политичке заједнице.

В. Крсмановић
М. Пајковић

НА ДИОНИЦИ ПУТА ЛАПЧИЋИ — БУДВА

Извршена примопредаја

Ових дана је извршена примопредаја дионице пута Цетиње — Будва од Лапчића до Будве између извођача Општетрајевинског предузећа из Титограда и Републичке комисије коју је именовао Комитет за саобраћај и везе СР Црне Горе.

Како нам је саопштио шеф градње ОГП Титоград Ђуро Прелевић, радови су оцјењени као веома квалитетни, особито бетонски и асфалтни. Примједбене су дате на неуређеност прилазних путева селима поред којих магистрала пролази. Комисија је ставила у задатак извођачу да до краја маја недостатке отклони.

В. С.

Пред III конгрес самоуправљача

Ангажовањем на оствари вану циљева Конгреса самоуправљача Савез синдиката доприноси потпунијем остваривању своје улоге у удруженом раду и друштву. То намеће потребу да организације и органи Савеза синдиката треба да обезбиђе активно, стваралачко и најшире учешће радника и радничке класе у припремама за Конгрес и спровођењу његових одлука. Омогућити да радици износе своја мишљења о питањима утврђеним у документима о којима Конгрес треба да заузме ставове, анализирају резултате и искуства у развоју самоуправљања, покрећу иницијативу за решавање уочених проблема и указују на тенденције које успоравају развој самоуправних односа. Не опходно је да се приликом заузимања ставова и опредељења полази од интереса радничке класе и основних приједности самоуправног система, супротстављајући се покушајима да се под видом „критике“ поједињих решења оспоравају и доводе у питање његове основе, пошто је смисао такве „критике“ задржавање стarih односа, монопола отуђених центара моћи и негирање одлучујуће улоге радничке класе у друштву.

Организованом акцијом треба приступити решавању и отклањању проблема и слабости, што ће се постићи развојем самоуправног планирања, расподјеле према резултатима рада и остваривањем делегатских односа.

У организацијама удруженог рада, самоуправним интересним и друштвено-политичким заједницама још једном треба сагледати развијну политику за период 1981—1985, утврдити и досљедно спроводити стабилизационе програме и то приликом анализе резултата пословања и разматрања периодичних обрачуна. Неопходност таквог приступа овим друштвеним задацима проистиче и из чињенице што конгресне теме покрећу сва битна питања која се односе на даљи развој самоуправних друштвено-економских односа, а са њима и друштвено-економски развој основне организације, средине и земље у целини. То подразумијева и потребу да се у читавој активности обезбиђи таква друштвена клима у којој ће

сви радни људи и самоуправљачи моћи да на демократски начин оцјењују остваривање своје улоге, права, обавеза и одговорности.

Конгрес се одржава у vrijeme kada Савез комуниста i све организоване снаге друштва воде велику битку за економску стабилизацију. То подразумијева да се од свих очекује конкретан допринос изналажењу путпунијих рješenja za брже и одговорније остваривање задатака стабилизације, која се заснива на досљедном развоју самоуправних односа, повећању ефикасности привређивања и друштвене продуктивности рада.

У предстојећој активности треба сагледати начин и садржај рада самоуправних институција, функционисање делегатског система и одговорност за доношење и спровођење одлука на свим нивоима. То ће допринијети да се потпуније сагледа укупна пракса самоуправљања и друштвено-економског развоја, да се оцијене резултати, испољене тешкоће и проблеми и, нарочито, узроци за останања на појединим секторима друштвено-економског развоја, да се свестранije анализирају токови и процеси удрживања рада и представа, договарања и самоуправног споразумијевања.

Основне организације Савеза синдиката, уз помоћ општинских вијећа, треба благовремено да организују праве радника о суштинским проблемима и питањима која ће се налазити на дневном реду Трећег конгреса самоуправљача. Оне треба да, истовремено, обезбиђе да у справама учествују сви радици и да се критички анализира властита пракса. Радници ће износити конкретне предлоге и сугестије у погледу постизања договора о акцијама у основним организацијама удруженог рада за брже отклањање уочених слабости и проблема.

Више хране из мора

Годинама већ туристички радици слушају примједбе гостију да у јеловницима нема свеже морске рибе. Опра вдане су, свакако, јер истина је да се дуго већ на трпезама у хотелима и другим угоститељским објектима умјесто зубатаца, орада, ципола и барбума, служи замрзнута риба која стиже из Јапана или неког другог краја свијета.

Представници Извршног вијећа, Републичког секретара ријата за пољoprivреду, При вредне коморе, Завода за биологију мора, „Агрокомбина та“, „Индустријимпорта“ и „Монтенегротуриста“ договорили су се да што хитније

сачине план унапређења мор ског рибарства у нашој Републици.

Изнијет је податак да Црна Гора располаже са 2300 квадратних километара обале, што представља велики дио, али да у укупном југословенском улову рибу учествује са свега 0,53 одсто! Ра злог: не постоји рибарска флота која би била и кадровски и опремом способљена за рад. Две рибарске задруге — у Баошићима и Битови — ни издалека не могу да задовоље потребе.

Програм унапређења рибарства треба да буде урађен у најскорије вријеме: умје-

сто 150.000, из мора треба да се годишње вади око три милиона килограма риба, и то уловом и са плантажа уз обалу где ће се узгајати неке врсте риба и јестивих школки.

Општине ће стимулисати младе да се баве риболовом, јер је уочено да се у комуналама Црногорског приморја они веома ријетко одлучују да крену стопама својих очева и дједова. Бирају друга занимања, па је и то један од разлога што све мање риба цврчи на тигањима уз најобалу.

С. Г.

из МЈЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ БЕЧИЋИ

Нацрт средњорочног плана на јавној дискусији

Савјет Мјесне заједнице Бечићи усвојио је и дао на јавну дискусију Нацрт средњорочног плана развоја. Овим документом предвиђено је да у наредном периоду треба ускладити појединачне и заједничке интересе унутар Мјесне заједнице, друштвено-политичких организација и самоуправних интересних заједница са циљем задовољавања свакодневних животних потреба радних људи и грађана.

Најважнији циљеви и задачи у предстојећем периоду биће јачање и развијање самоуправљања, остваривање политике економске стабилизације, отклањање посљедица земљотреса, изградња објеката и стварање услова за нормалан живот и рад, јачање општенародне одбране и друштвене самозаштите и унапређење и очување човекове животне и радне средине.

Туризму и дјелатностима које га прате (трговина, саобраћај, комунално-стамбена дјелатност, мала привреда, пољопривреда) посвећено је највише места у нацрту плаана. Предвиђена је изградња објеката ванпансионаске потрошње у оквиру ООУР „Хотели Бечићка плажа“, санација одмаралишта оштећених у земљотресу, адаптација и доградња одмаралишта „Нафтагас“, изградња тури-

стичког насеља у Рафаиловићима и одмаралишта капацитета 800 лежаја. Ове инвестиције ће се финансираји из кредита, зајмова и сопствених извора организација у друштвенног рада. У плану је за вршавање започетих и изградња нових улица које су пре двије детаљним урбанистичким планом, изградња три аутобуска стајалишта, паркинг-простора и пешачке стазе дуж магистрале с надвожњацима и подвожњацима. Снабдијевеност ће се побољшати изградњом двије зелене пјаца и самоуслуга у Боретима и Рафаиловићима. У области комуналне инфраструктуре предвиђа се изградња сеоских путева, трафостаница и ТТ мреже по насе

љима, регулација канала, јавна расvjeta, секундарна ка нализациона мрежа и пешачка стаза дуж плаже.

Мјесни центар — у оквиру кога је предвиђена пошта, амбуланта, дјечји вртић, апотека и просторије мјесне заједнице — задовољавају би потребе радних људи и грађана у области културе, образовања, здравства и осталих друштвених дјелатности и активности.

Мала привреда развија се у склопу привреде општине, а кредитном и пореском политком треба стимулисати развој дефицитарних дјелатности.

В. М. С.

Оцијениће се оправданост захтјева

Делегација Мјесне заједнице Бечићи разматрала је нацрте програма рада СИЗ-а за изградњу и комуналну дјелатност, самоуправног споразума о основама средњорочног планског периода 1981—1985. године и анализу средњорочног планског периода 1976—80. године. Након излагача представника Завода за изградњу Илије Кажанегре и Силване Ђурашевић и дискусија Тома Мартиновића, Рада Раичковића, Ника Рафаиловића, Љубе Ивановића, Ива Бечића, Марка Куљаче и Љубе Борете, усвојени су закључци који су упућени Општинском комитету СК, СИЗ за изградњу и комуналну дјелатност и основној организацији Савеза комуниста.

На сједници је поновљена констатација да се планови Самоуправне интересне заједнице за изградњу и комуналну дјелатност реализују споро или преносе из године у годину. Сматра се да ни предложени програми рада неће бити остварен — нису наведени извори финансирања за сваки објекат, нити утврђени приоритети.

Питање делегата Мјесне заједнице зашто се не разматрају њихови захтјеви у погледу изградње комуналних и инфраструктурних објеката, предсједник Извршног одбора СИЗ-а отуђијено је као локалистичко, па делегација тражи да предсједник Извршног одбора СИЗ-а ту своју изјаву образложи. Делегација, такође и тражи да основна организација СК размотри захтјеве органа и тијела Мјесне заједнице и оцијени да ли су они оправдана или локалистички. Упућен је захтјев за интензивирање радова око изградње пројекта секундарне канализације за насеља Борети и Ивановићи.

Програмом рада за 1982. годину предвиђена су средства за изградњу Мјесног центра, па се тражи да се благовремено приступи изради инвестиционо-техничке документације и измјештају одмаралишта „Титекс“, чији се монтажни објекти налазе на локацији која је, према детаљном урбанистичком плану, предвиђена за Мјесни центар.

В. М. С.

ПЕРОМ И КАМЕРОМ БУДВАНСКОМ РИВИЈЕРОМ

Докле одлагања?

Дванаеста је година од како је почела изградња хотела „Ас“ у Перазића долу. Започео га је београдски „Комфор“, касније преузео Аутомото Савез Југославије. Због ликвидације београдског предузећа и познате афере у АМСЈ отегла се градња. Мијењали су се извођачи радова, а потом и власници овог атрактивног здања. Прво је хотел откупила београдска удружења привреда (девет колектива) за одмор својих радника, да би га потом, пошто се видјело да није за раднички цеп, купио онако незавршеног „Монтеене гротуррист“ с намјером да његове капаците продаје странцима.

У међувремену хотел су „отварали“ новинари. Пред сваку сезону (у последњих пет — шест година) на различним конференцијама им је саопштавано да ће „најзад и „Ас“ примити госте“. У посљедњи час, када сезона већ почне, искрсле би неке неизвештешице с грађевинарима око за врштећа објекта и од отварања није било ништа.

Овог пролећа одговорни из „Монтенегротуриста“ су са општили: „Без дилема отварамо „Ас“. Продали смо њего већ капацитете странцима и одлагања више нема!“ Штампани су и проспекти незавршеног хотела, овим објектом се хвалио и Туристички савез Црне Горе. Према договорима с туристичким агенцијама из иностранства први гости у „Ас“, након дванаестогодишње тишине, требало би да стигну — 15. јуна.

Но, по свој прилици, тако неће бити. Прије неколико дана на састанку привредно-политичког актива Будве чуло се да „грађевинари опет нешто петљају“ и да умјесто половином јуна, гости у „Ас“ могу да дођу половином јула! Тридесет дана кашњења, резонирали су извођачи радова, није много. Па, уосталом, која се то грађевина на вријеме заврши?

Догодиће се тако да се туристички радници наше комуне, баш као и лани, црвени пред страним туристима. И да плаћају пенале за неиспуњено обавезе. Јер, баш као и са „Асом“, лани је била ситуација са хотелима у Бечићима. Уговорено је да приме гости почетком сезоне, а били су спремни да отворе капије тек средином љета. И, наравно, уз примједбу стигли су рачуни иностраних агенција на име обештећења.

Прошлост, како неко рече, не можемо бирати, али можемо пробрати нешта из ње. Грешака је много и на њима се треба учити. Али, наши туристички радници су, изгледа, слаби ѡаци и наук зато скупо плаћају.

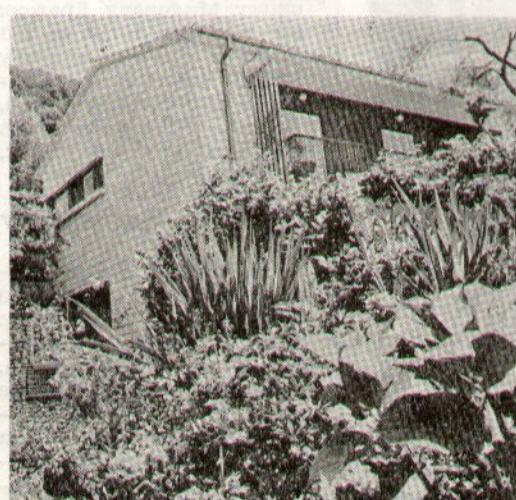
С. Грегорић

Камера Милорада Тодоровића снимила је почетком јуна прве стране госте на Бечићкој плажи. Било их је мало — сада их сигурно има значно више

Народ каже: „Боље икад него никад!“ Најзад је почело — снимак је направљен 29. маја — уређивање простора код тржног центра у Будви

Очигледно је да нам зеленила и цвијећа недостаје. Али, то су схватили појединци као Лазо Борета из Подкошљуна...

...Лука Бачић из Светог Стефана и још неколико власника стамбених зграда

Да се и у стану може направити врт показује и овај примјер из „Авалине“ стамбене зграде

Домаћа раднина спремно стартује

Основна организација удруженог рада „Могрен“ овогодишњу сезону дочекује са далеко више кревета у приватним собама и мјеста у камповима. На подручју Будве, Бечића и Светог Стефана регистровано их је у собама око 9000, а знатно су проширенi и кампови. О томе како су се припремили и шта очекују од предстојеће сезоне разговарали смо с директором ове радне организације Крстом Јубановићем.

— До сада је посредством наше организације продато у фиксном закупу за 75 дана око 2500 кревета. То је нешто слабије него прошле године у овом периоду (када је било попуњено 3000 постеља), што је последица економских тешкоћа. Но, надамо се да ће у јулу и августу наше подручје бити максимално по пуњено.

Наши капацитети у приватним собама су претежно Ia, I и II категорија. Цијене су 200, 150 и 130 динара по кревету, а прошле године је најскупљи кревет плаћан по 150 динара. Очекујемо да ће служба друштвених прихода и инспекциска служба dati пуни допринос да ове године не буде дивљања са цијенама и скриванја гостију под фирмом чланова шире породице. Гости ће се прихватавати преко седам туристичких бироа — три у Будви, два у Бечићима и један у Пржни и Светом Стефану. Пријавни-одјава на служби биће побољшана, јер ће свако домаћинство водити књигу гостију.

У овој сезони ће бити тешко око организовања исхране гостију који бораве у приватном смештају, јер је повећан број кревета, а смањен ресторански простор. Кад ово кажем, мислим на ресторан „Мандарину“ који је срушен а опслуживао је око 500 гостију. Била је дата сагласност урбанистичке службе и Мјесне заједнице за премјештање овог објекта у парку, преко пута аутобуске станице, али до тога није дошло.

Авто-кампови на Јазу, „Авалу“, „Словенска плаја“, „Вала“ и „Црвена Главица“ капацитета 10.000 камписта сезону до чекују спремније него ранијих година. На Јазу је довршен нови санитарни чвор с 20 кабина, а биће отворена велика самопослуга тако да ће снабдијевање гостију бити обезбеђено.

На Словенској плајзи су уређена три санитарна чвора, тако да ће овај камп моћи да прими већи број гостију него прошле године. Уклоњени су трагови од хотелских рушевина, реконструисана је електрична мрежа, па ће камп бити боље освијетљен.

Камп на Словенској плајзи располаже са око 50 приколица које су врло добро продате групама страних и домаћих гостију.

В. Станишић

ОБРАЗОВАЊЕ, КУЛТУРА ★ ОБРАЗОВАЊЕ, КУЛТУРА ★ ОБРАЗОВАЊЕ, КУЛТУРА ★ ОБРАЗОВАЊЕ, КУЛТУРА ★ ОБРАЗОВАЊЕ, КУЛТУРА

На прагу јубилеја фестивала

У Будви ће се од 20. до 27. јуна одржати по десети пут југословенски фестивал музичких извођача, познат под именом „Дани музике Свети Стефан — Будва“. Републичка и покрајинска удружења умјетника већ су се договорила око препрезентативног програма, који ће достојно обиљежити прославу десетог годишњице постојања и рада ове манифестије. Предвиђено је да се у току свечарске јунске седмице концерти одржавају на просторима и у дворанама у Будви и на Светом Стефану. Учествоваће камерни ансамбли из Новог Сада и Скопља, Симфонијски оркестар Радио-телевизије Титоград и југословенски солисти, који су се прошле године посебно истакли.

Иницијатива за покретање овог фестивала дата је 1970. — на VI конгресу Савеза музичких умјетника Југославије. Договори о припремама и организацији окончани су у току 1971., а први концерти одржани су у мају 1972. године. Ову јединствену музичку манифестију подржале су републичке и покрајинске заједнице за културу, Југословенска радио-телевизија, Радио-телевизија Титоград, Скупштина општине Будва, „Монтенегро турист“ и „Зета филм“. Фестивал је од првог тренутка уживао и пуну подршку ре-

публичких и покрајинских удружења музичких умјетника.

У сарадњи с Удружењем музичких умјетника СР Црне Горе обезбиђени су неопходни услови за одржавање фестивала. Скупштина општине Будва и хотелска предузећа „Свети Стефан“ и „Аvala“ омогућили су набавку два концертна клавира, отворене су дворане и обезбиђени простори за концерте. Савез удружења музичких умјетника Југославије и Удружења музичких умјетника Црне Горе започели су 1971. године дугорочну и значајну акцију на плану ширења музичке културе у Црној Гори. Тај подстицај и дјеловање на образовном плану додали су још један квалиитет манифестији, која је годинама била и остала запажена по високом нивоу извођења. И у најтежим тренуцима живота овог подручја — у часу стравничог разарања 15. априла и 24. маја 1979. године — музички уметници Југославије били су са народом Будве и Светог Стевана и ублажавали су му патње својим присуством и у мјетношћу. Као сјећаји са становништвом Будве и околине, умјетници су се одрекли хонорара и тиме потврдили дубоке везе које спајају госте — умјетнике и Будву — домаћину.

Дани музике

Првобитно утврђена концепција смотре музичких умјетника наше земље до данас се није мијењала. Избор програма био је повјерен програмској комисији и савезному селектору који се сваке године бира из друге републике или покрајине. Захваљујући томе програм фестивала представљају је увјек преглед најбољих извођачких достигнућа из свих република и покрајина, то јест није зависио од квантитативног кључка. Фестивал је финансиран на основу међупрепубличког и међупокрајинског споразума о финансирању културних и умјетничких акција од заједничког интереса. На основу тог споразума Црна Гора обезбеђује организационе трошкове, а остале републике и покрајине своје учешће у програму.

У жељи да обезбиједи још јасније смјернице развоја и организационе облике ове манифестије, Предсједништво Савеза удружења музичких умјетника Југославије је у јуну прошле године донијело одлуку да се приступи изради Самоуправног споразума о организовању, финансирању и одржавању фестивала, чија ће примјена осигурати усклађено дјеловање свих учесника у његовој организацији и реализацији.

Љубица Теодоровић

Послије уручивања диплома

Свечано уручене дипломе и награде

Дана 28. маја уручене су дипломе седамдесетједном полазнику Омладинске политичке школе, Школе самоуправљача и Политичке школе Савеза комуниста. За посебно залагаше и постигнуте резултате књигама су награђени Ружа Петровић, Бранка Дапчевић, Борка Раденовић, Радослав Јовановић, Сенка Ивановић и Сандра Ђурбузовић.

Свечаном уручењу диплома и награда присуствовали су и проф. др Мијат Шуковић, члан ЦК СКЈ и предсједник Савјета Марксистичког центра ЦК СК Црне Горе, представници друштвено-политичких организација и предавачи Центра. Полазницима су честитали на успјеху и пожељели пуно успјеха у даљем раду Недељко Дапчевић, Милорад Дапчевић В. М. С.

Борети без ТВ програма

Насеље Борети већ дуже времена не може да прати телевизијски програм. Зашто је то тако и зашто не ради репетитор на Брајићима (који треба да покрива ово подручје) — питање је на које не дају одговор Радио-Телевизија Титоград, Електродистрибуција и Комунално-стамбена радна организација „Јужни Јадран“.

Грађани Борета ријешили су да самодоприносом и уз помоћ Мјесне заједнице обезбиједе средства за оспособљавање репетитора на Брајићима, а делегација Мјесне заједнице упутила је захтјев Извршном одбору Скупштине општине да се за наредну скупштинску сједницу поднесе информација о утрошку удруженih средстава која су радне организације својевремено издвојиле за изградњу репетиторске мреже.

В. М. С.

СЈЕДНИЦА ИЗДАВАЧКОГ САВЈЕТА

Отвореније и са више критике

Крајем прошлог мјесеца одржана је сједница Издавачког савјета „Приморских новина“ на којој је оцијењено писање овог листа за период децембар 1980. до јуна ове године. Поред чланова Савјета Павла Вујовића, Милана Новићића, Крста Марковића, Мишка Вугделића, главног и одговорног уредника Милована Пајковића, у раду сједнице учествовали су Драган Лижешевић, предсједник Општинске конференције Социјалистичког савеза и Васо Марковић, предсједник Секције за информисање Општинске конференције Социјалистичког савеза.

Исто тако примијењено је да лист треба мање да пише са појединих форума, а више из мјесних подружница Социјалистичког савеза, основних организација СК и других самоуправних структура. Иако је и до сада било критичких написа, сматра се да би убудуће у листу требало отвореније и са више критике писати о појединим питањима и проблемима. С тим у вези је речено да кад би било више критике у нашем укупном друштвено-политичком раду (у општини) и на страницама листа би било више критички интонираних написа.

МАЛА ШКОЛСКА ХРОНИКА

Посјета Кући цвијећа

Ученици осмог разреда основне школе „Стјепан Митров Љубиша“ посјетили су Меморијални комплекс „Јосип Броз Тито“ и одали пошту вољеном учитељу.

ЗАПАЖЕН УСПЛЕХ

Већ неколико година у такмичењу „Наука младима“ ученици из Будве постижу запажене резултате. За те успјехе велика заслуга припада насташнику Милораду Драговићу. На овогодишњем VII републичком такмичењу младих биолога, које је одржано у Херцег-Новом, ученица Татјана Илић постигла је лијеп успех, заузевши треће место.

ДРУГИ НА ФЕСТИВАЛУ

На VII фестивалу пионирског стваралаштва, које је од 23. до 26. маја одржано у Охриду, учествовао је и Желько Куњић, ученик VI разреда, са пјесмом „РЕЦИТЕ МИ“ и овацијом друго место. На овом Фестивалу Црна Гора представљена је са десет пјесника-пионира.

ПРОГРАМ ЗА РОДИТЕЉЕ

Школа је у оквиру простирања Дане младости изве

ће да лист доста простора по свећује у овој јубиларној години прилозима из наше револуције, затим да је окупиши круг сарадника, међу којима и један број добрих познавалаца овог послса. У овом смислу било је још неких оцјена.

Исто тако примијењено је да лист треба мање да пише са појединих форума, а више из мјесних подружница Социјалистичког савеза, основних организација СК и других самоуправних структура. Иако је и до сада било критичких написа, сматра се да би убудуће у листу требало отвореније и са више критике писати о појединим питањима и проблемима. С тим у вези је речено да кад би било више критике у нашем укупном друштвено-политичком раду (у општини) и на страницама листа би било више критички интонираних написа.

ЕКСКУРЗИЈА УЧЕНИКА

Ученици VIII разреда заједно са својим наставницима извели су више дневну научно-популарну екскурзију по Југославији. Релација је била: Будва — Сплит — Плитвичка језера — Загреб — Кумровец — Београд — Титово Ужице — Титоград — Будва. У свим овим градовима ученици су разгледали културно-историјске знаменитости. Посетили су и легендарну Козару.

Средства за извођење екскурзије обезбиједена су од уплате родитеља и прилога радних и друштвено-политичких организација.

Марко Тановић

Лијеп пример

Дјечји вртић „Љубица Јовановић-Маше“ у Будви организован је ових дана сусрет дјеце, која су ову установу похађала прије четири године. У позивима за ову свечаност је написано: „Прошли су четири године од ка-

које си одлетио као полетарац у основну школу и тамо ство

рио ново пријатељство са својим вршњацима. Овим путем те позивамо да дођеш у Вртић на састанак генерације.“

М. Т.

ЗА МЛАДЕЋЕ * О МЛАДИМА * МЛАДИ ГО СЕБИ

ЖИВА СЛОБОДОМ

Вукичи Митровић — Шуљи

Све знам
али вам ништа нећу рећи
тако ћу крвава
слободом потећи.
У Београду тридесет и пете
о решетке сламах свитања
паштровска јутра да ми слете
лице ми распето јауком
глаз сам скрила
да не одам звуком.
Крвави нијеми споменик сам била
слободи раширила крила
згасла сунчева румен сам била
Светом Стефану тихо допловила.
У Београду четрдесет прве
лице распето јауком
глаз сам скрила
да не одам звуком.
Тако ћу живи
слободом потећи
Комуниста сам
то је све
што ћу рећи.

Јасна ВУКОВИЋ

ЗАНИМЉИВА АСТРОНОМИЈА

МЈЕСЕЦ — ЗЕМЉИН ПРАТИЛАЦ

Мјесец је био и остао у жижи човјековог интересовања. То је сасвим разумљиво: он је нама најближе (круније) небеско тијело, види се као велики диск на небу, јасно су уочљиви неки детаљи на њему, и лако се пријемијети његово кретање међу звијездама. Захваљујући успјесима астронутике, Мјесец је био прво небеско тијело на које је ступила човјечка нога. Али, поред ових, назовимо их спомних и сензименталних фактора, постоје дубоки, научни разлози који нас наводе на то да изучавају Мјесец да предајемо посебну пажњу: он својим присуством изазива неке појаве на Земљи и пружа могућност да боље упознамо Земљу, а шире и неке законите Сунчевог система.

Мјесечев, природни Земљин сателит, креће се око наше планете на елиптичној путањи, на средњем растојању од 384.000 километара. Највеће односно најмање Мјесечево одстојање према овој вриједности је веће, односно мање за око 21000 километара.

Кад кажемо да се Мјесец креће око Земље на елиптичној путањи, то није сасвим тако. Стварна путања није тако идеална, нити је она у истој равни. То није случај само код Мјесеца, али и код овог тијела, због његове близине, то најбоље уочавамо. Треба рећи да сасвим тачна Мјесечева путања у простору није позната, и тек ће новија истраживања помоћи да је сазнамо.

Мјесецу треба 27 дана 7 часова 43 минута и 11,5 секунди да обиђе путању и да дође у исти положај међу

звијездама на небу. За то вријеме је Сунце промијенило своје место на звијездном небу, тако да је временски размак између истих Мјесечевих фаза — који зависи од међусобног положаја Сунца, Мјесеца и Земље — нешто дужи и износи 29 дана 12 часова 44 минута и 2,8 секунди. То је, дакле, размак који проtekne између двије исте фазе Мјесечеве освијетљености, видљиве са Земље (млад мјесец, прва четврт, пун мјесец, посљедња четврт). Вrijeme обртања око сопствене осе је једнако времену обласка путање око Земље, и због тога са Земље видимо увијек исту страну Мјесеца.

Мјесечев облик је приближно лопта (средњи полупречник је 1738 km), али, ако га боље изучимо, видимо да је ово тијело сплоштено на половима, а ни екваторски пречник није круг.

Овај наш сателит је охлјено небеско тијело и највјероватније да се састоји, грубо узевши, из два дијела: унутрашњег (пречника око 700 km, растојљеног, или релативно хладног) и спољњег сложа. Укупна његова маса је 81 — дно Земљине масе. Средња густина му је 3,3 g/cm³, што је нешто више од густине гранитних стијена на Земљи (2,8), а осjetljivo мање од средње густине Земље (5,5). Мјесец нема значајнијег магнетног поља и атмосферског омотача. Сеизмички је осјетљиво миризи од Земље. Постоје извјесни трагови слабе вулканске активности.

Са земљине површине било је могуће саставити карту видљиве половине Мјесеца са тачношћу од 1—2 km. Захваљујући космичким лети-

Реците ми

Другови моји,
причајте ми,
кажите ми да ли се сјехате ранијих
пролећа?

Јесу ли руже биле црвене
и миришне као сада?
Јесу ли вас птице пјесом будиле?
Јесу ли дани били лијепи, ведри, весели?
О, колико тога бих вас још питao!

Другови моји, рећи ћу вам
иако то и од самог себе кријем,
да је и ово пролеће исто као и раније.
Исто у оку, али у души и срцу, ипак,
није.

Другови моји,
причајте ми,
кажите ми да ли се сјехате
ранијих пролећа?
Реците ми може ли и ово пролеће бити,
и је ли вам оно исто као раније
kad једно драго срце више не бије?

Желько КУЊИЋ

На републичком такмичењу младих рецитатора, које је одржано у Пљевљима, прво место освојила је Милица Наповић, ученица IV разреда Основне школе „Стјепан Митров Љубиша“. На слици: Злата Вуковић, руководилац рецитаторске секције, са награђеном ученицом

Омладина посетила Кућу цвијећа

Тридесетpet младих акти виста из основних организација Савеза социјалистичке омладине и друштвених организација — колективних члана ССО, присуствовали су прослави 25. маја у Београду и посетили Кућу цвијећа. Они су положили цвијеће у Спомен-парку Шумарице код Крагујевца, на споменицима незнаном јунаку у Београду, на Тјентишту и на гробу Саве Ковачевића. При

суствовали су часу историје на Сутјесци и гледали документарни филм о овој великој бици.

Да Дан младости, 25. маја, сто ученика основних школа у Будви и Петровцу примљено је у Савез социјалистичке омладине.

В. М. С.

литерарних састава, ликовних радова и фотографија.

ЗАГАЂЕНО ДЕСЕТ ХИЉАДА САДНИЦА

У току маја горани наше општине организовали су акцију на пошумљавању Црвених главице код Светог Стефана. Том приликом 200 омладинаца и омладинки засадило је десят хиљада садница приморског бора.

В. М. С.

Други сабор горана Црне Горе

На другом сабору Покрета горана Црне Горе у Пљевљима учествовало је тридесет горана из наше општине. Поред окружног стола на тему „Шума — средина — човјек у свом времену“, организовани су изложба горанске опреме, алате и садног материјала и наградни конкурси

ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ?

ТРИ ХИЉАДЕ језика

Становништво земље употребљава више од три хиљаде језика, од тога близу 1.000 различитих језика отпада на разна индијанска племена.

*

Од количине фосфора у човјечјем тijелу могло би да се направи 750 хиљада зрна шибица.

*

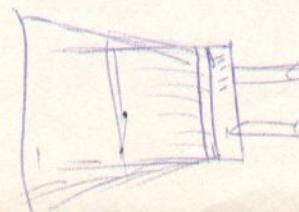
Атила — крвожедни вођа Хуна — кажњавао је народе који су му пружали отпор разарањем њихових солана.

*

У свим океанима и морима налази се око 120 билиона тona соли.

Најсланију воду има Средоземно море. У кубном метру воде налази се 28—21 kg соли. У неким затвореним вodoјажкама, као што су Мртво море, у Сланом језеру (САД), у језеру Бескунчак (СССР) и другим концентрација соли може бити још већа.

Човјечанство годишње потроши око 11 милиона тona соли.

„Могрен“ друголигаш

Побједом над екипом „Зете“ у 23. колу првенства републичке лиге Будвани су се учврстили на врху првенствене таблице и готово са сигурношћу се може тврдити да ће се овај тим наредне се зоне такмичити у друголигашком друштву. Биће то, уједно, највећи успјех у историји овог старог спортског кољектива.

ШАХ

БУДВА ДОМАЋИН МЕДИТЕРАНСКОГ ЗОНСКОГ ТУРНИРА

Будва ће крајем септембра или почетком октобра бити домаћин медитеранског шаховског зонског турнира који ће окупити учеснике из Италије, Грчке, Француске, Шпаније, Португалије, Либије, Египта, Либана и земља Магреба.

Турнир ће се, како смо обавијештени у Туристичком савезу наше општине, одржати, највероватније, у хотелу „Маестрал“. Иначе, зонски турнири су најважнија такмичења на којима ове године учествују наши шахисти. Зонски медитерански турнир отвара врата за наставак такмичења у циклусу за првенство свијета до мечева кандидата. Највише шахисти од наших шахиста имају овогодишњи првак Југославије Божидар Ивановић, Велимировић и Бора Ивков, а један од главних конкурентана биће им италијански велемајстор Серђо Мариоти.

НОВИ ЗАКОН О САОБРАЋАЈУ СТУПИО НА СНАГУ

КАКО СМАЊИТИ БРОЈ УДЕСА

Првог маја ступио је на снагу нови закон о безбједности саобраћаја на путевима. Њиме се још ближе и прецизије регулишу односи у овој области. Да кажемо и то да је доношење овог закона условио нагли привредни и друштвени развој, посебно интензиван развој дрмског саобраћаја. Саобраћајна култура постаје све више елементарна потреба и пјешака и возача, а ње, очигледно, нема доволно међу учесницима у саобраћају. Због тога је и све више удеса на друмовима с великим бројем мртвих, повријеђених и огњених материјалних штета.

И Петровчани су се пред крај пренули, али постоји бојазан да је то урађено касно. У 23. колу они су пред својом публиком савладали традиционално неуспешног „Морнара“ с 3:2 и тако повећали шансу за опстанак. Са свега 19 бодова, они се налазе на 12. мјесту и иза њих су једини екипе „Металца“ и „Текстилица“. „Петровац“ има и веома негativну гол-разлику 23:40, па, уколико би се дододило да она одлучује, други би били у предности. Већ у 24. колу они су гости даниловградске „Искре“ која игра веома добро, па се тешко може очекивати нешто друго осим пораза. Но, у пре осталим колима Петровчани, уколико буду заиграни анга жовано као против „Морнара“ и уколико их буде пратила спортска срећа (у оваквим ситуацијама и на то се рачуна), може се догодити да овај тим сачува статус лигаша. Много тога је пропуштено током прошле јесени и овог пролећа, тако да је то остало да се у финишу првенства „Петровац“ грчевито бори за опстанак у Црногорској лиги у којој са успјехом игра већ скоро деценију.

С. Г.

Статистички су забиљежили да је за дванаест мјесеци прошле године на друмовима наше републике било 7.692 саобраћајних незгода. Теже и лакше озлијеђено је 1.837 лица, док их је 138 погинуло. Материјална штета је огромна. Цифрама је тешко рећи колико она износи, али за илустрацију наводимо овај подatak. ЗОИЛ „Ловћен“ исплатио је у прошлoj години по основу штета из саобраћајних удеса 300 милиона динара, а то је 70 милиона више него што износе премије на основу осигурања возила!

С обзиром на то да је велики број удеса баш на путевима који воде дуж наше обале, посјетили смо Станицу саобраћајне милиције Републичког секретаријата унутрашњих послова у Будви, одакле се контролише саобраћај дуж цијelog Црногорског приморја.

— Заиста, све је теже стање на друмовима — рекли су нам у Станици — упркос мјерама које се стално предузимају. Највише је удеса у вријеме туристичке сезо-

не, када је Црна Гора, а посебно њен јужни дио, прави мравињак. Наше патроле, као и патроле других станица, стално су на путевима: у позоравамо, савјетујемо возаче, пружамо информације, помажемо у невољи, кажњавамо. Но, и поред превентиве, удеса је много.

Обавијештени смо да је непажња главни узрок несреће. Брза вожња и претицање су на првом мјесту, затим неисправна возила и војни под утицајем алкохола... Има, додуше, и објективних околности — путеви су добри, стању је коловоз клизав.

— Трудимо се да будемо гамо где су такозване „прене тачке“. Нажалост, саобраћајни знаци и наши савјети се много не поштују. Надамо се да ће нови закон којим су знатно пошире казне за прекршаје помоћи да се смањи број удеса. Мишљења смо да треба стално радити на подизању саобраћајне културе учесника у саобраћају. И још нешто: треба доста урадити и на оправци путева, отклањању мазута, постављању надвожњака и подвожњака, одређивању пјешачких прелаза. Закон то све прецизно регулише и он ће се строго примјењивати. Сада је на возачима да се и оне мијењају, па ће тада бити много мање незгода.

Г.

Кутак за разоноду

АНЕГДОТЕ

ЈЕДНОГ НЕЋЕ

— Видиш ли — обрати се један сенатор Сенеки — Нерон болесно сумњи чију околину и убија сваког ко му се чини опасан по престо и власт.

— Он може тако да убије безброй људи — одговори Сенека — или једног, ипак, неће.

— Кога?

— Свог наследника на престолу.

СТО ПУТА ЉЕПША

Популарна пјевачица Дајна Шор обишла је једну фарму и након обиласка обрати се фармеру ријечима:

— Ви имате дивне расе свиња! Много ми се донадају.

— Да — одговори поласкан фармер — ми овдје имамо најљепше свиње, али ви сте, ипак, сто пута љепши!

ОБЈАШЊЕЊЕ

— Зашто се учени људи виђају често код бога-

тих, а врло ријетко богатих код учених? — упитао је један банкар Имануела Канта.

— То није тешко објаснити — одговори познати филозоф — учен човјек врло добро зна вриједност богатства, а богати врло ријетко вриједност учености.

КАЗАЛИ СУ...

УЗРОК МНОГИМ ГЛУПОСТИМА

АЛВЕРТО МОРАВИЈА: Непријатност је узрок многим глупостима које су, опет, повод многим новим непријатностима.

*

ШАРЛ ВОДЛЕР: Треба се веома мало вољети да бисмо могли остати пријатељи и онда када се више не вољимо.

*

ЛУИЋИ ПИРАНДЕЛО: Гријех је све оно што чини-мо без задовољства.

*

ФРАНСОАЗ САГАН: Младост жене је мјеница чије рокови стално продужују.

*

БРИЖИТ БАРДО: Чим осјетим да ми чини задовољство кад неко говори глупости, ја сам сигурна да сам заљубљена.

IN MEMORIAM

ЈОВАНКА ЖИВКОВИЋ

Послије дуге и тешке болести, у четрдесет и петој години живота, премијула је 28. маја, Јованка Живковић, виши медицински сестра Дома здравља у Будви.

Иако је била у пуној спази, Јованка Живковић припадала је старијим здравственим радницима у нашој општини. Четврти вијека пружала је помоћ болесницима и повријеђеним. Од оних времена, када је здравствена служба наше општине располагала само једном просторијом у ходнику, једним шприцем и једном иглом, па све до прије неку годину дана, своје најбоље године другарица Јованка је уграђивала у развој здравствене службе која сада располаже супермодерном зградом Дома здравља и најсавременијом опремом.

Јованка Живковић је учествовала у свим фазама развоја здравствене службе и самоуправљања, уносила у органе управљања дух другарства, сарадње и разумијевања, као и ведрину и оптимизам код болесника који су јој се обраћали за помоћ и који ће је као такву — готову да сваком помогне — задржати у свом сјећању. Грађани ће је памти по брзим интервенцијама и по близи о њиховом здрављу.

У току четвртог вијека било је много епидемија, много болести и разних повреда. Јованка је увијек стизала у прави час да помогне, према свима се односила као врстан медицински радник, гледајући, прије свега, личност болесника и његову потребу, заборављајући на себе, свој одмор и здравље. Зато ће она остати незаборавно у сјећању болесника, грађана и, прије свега, здравствених радника наше општине.

Др Митар Љубишић